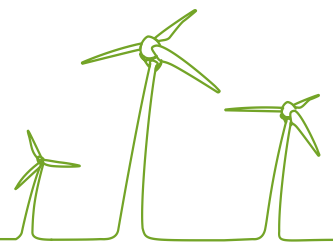

PROKON WIND ENERGY FINLAND OY

Storbötetin tuulivoimapuisto

Luontoselvitykset

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	2
2	Storbötetin tuulivoimapuisto.....	3
3	Kasvillisuus	4
3.1	Lähtöaineisto ja menetelmät	4
3.2	Luontokohteiden arvottaminen ja arvottamiskriteerit	4
3.3	Kasvillisuuden nykytilanne	5
3.3.1	Kasvillisuuden yleiskuvaus	5
3.3.2	Storbötetin tuulivoimapuistoalueen luontotyytit ja kasvillisuus.	6
3.3.3	Arvokkaat luontotyytit.....	11
3.3.4	Uhanalaiset ja harvinaiset kasvilajit.....	16
4	Pesimälinnusto	17
4.1	Lähtöaineisto ja menetelmät	17
4.2	Pesimälinnuston nykytilanne	18
4.2.1	Pesimälinnuston yleiskuvaus	18
4.2.2	Hankealueen pesimälinnusto	18
4.2.3	Suojelullisesti arvokkaat lintulajit.....	21
5	Eläimistö.....	25
5.1	Lähtöaineisto ja menetelmät	25
5.2	Eläimistön nykytilanne	25
6	Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit ja uhanalaiset eläinlajit.....	27
6.1	Liito-orava (<i>Pteromys volans</i>)	27
6.1.1	Lähtöaineisto ja menetelmät	27
6.1.2	Lisääntymis- ja levähdysalueet	27
6.2	Lepakot (<i>Chiroptera</i>).....	28
6.2.1	Lähtöaineisto ja menetelmät	28
7	Johtopäätökset	29
	Lähdekirjallisuus.....	29

31.8.2014

Storbötetin tuulivoimapuisto

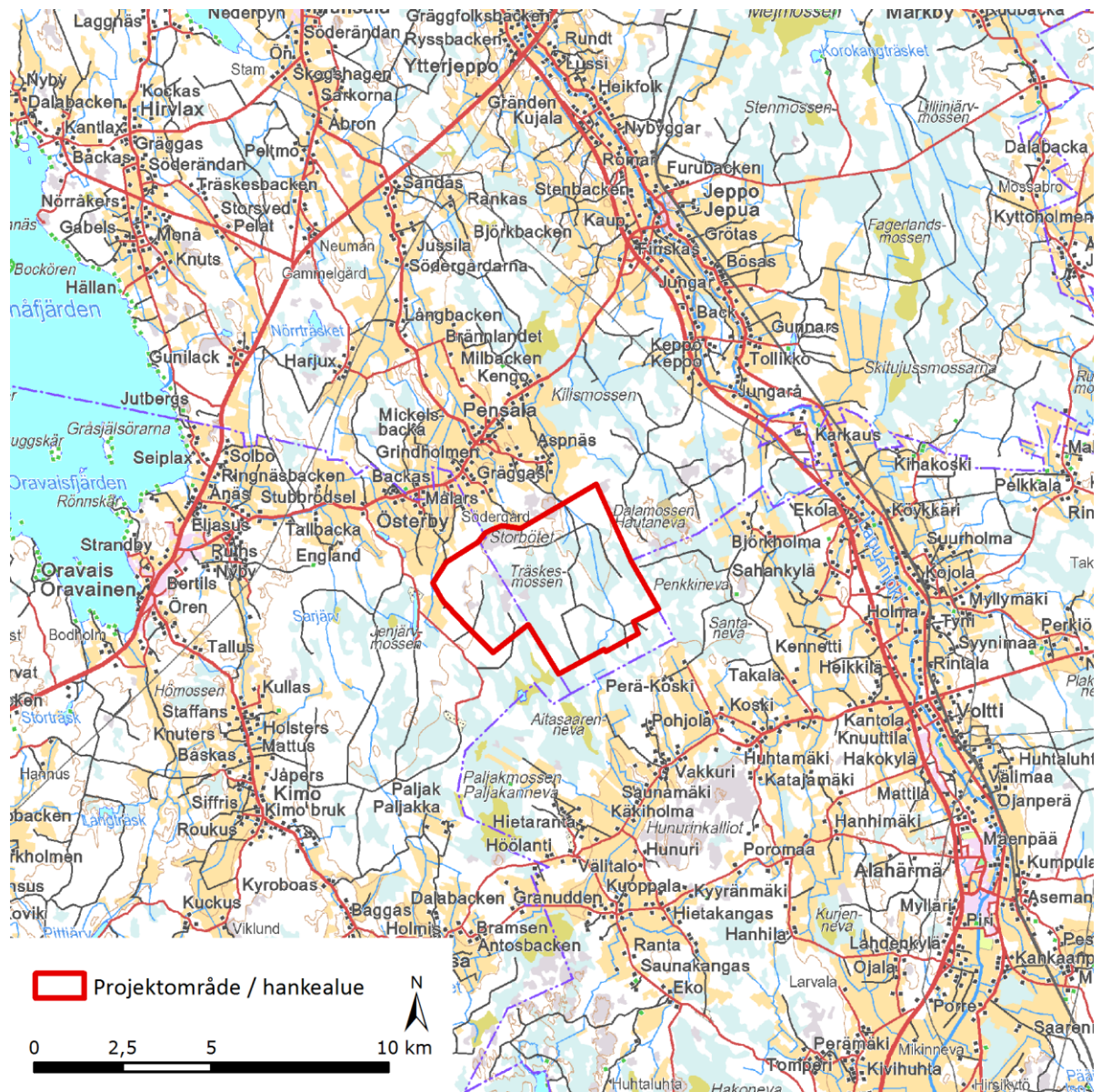
1 Johdanto

Tämä on Vöyrin kunnan ja Uudenkaarlepyyn kaupungin alueilla sijaitsevan Storbötetin tuulivoimahankkeen YVA - menettelyä sekä osayleiskaavoitusta palveleva luontoselvitysten erillisraportti. Työssä kuvataan tuulivoimapuiston hankealueen eläimistön ja kasvillisuuden nykytila.

Tuulivoimapuistoalueen luonnonympäristön nykytilaa selvitettiin maastoinventoinneilla vuonna 2013. Hankealueen luontoinventoinnit koostuivat luontotyyppi- ja kasvillisuusinventoinnista, pesimälinnustoinventoinneista, linnuston kevät- ja syysmuutontarkkailusta sekä liito-orava ja lepakkoselvityksistä. Raportin on laatinut biologi Paavo Sallinen FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:stä. Linnuston muutontarkkailun sekä lepakkoselvityksien osalta on tehty erilliset raportit (FCG 2014, Lilley ja Prokkola 2013, Lilley 2013).

31.8.2014

2 Storbötetin tuulivoimapuisto

Kuva 1. Hankealueen sijainti.

Suunnitteilla oleva Prokon Wind Energy Finalnd y:n tuulivoimapuisto sijoittuu Vöyrin ja Uudenkaarlepyyn alueille. Alustavassa suunnitelmassa alueelle sijoitettaisiin enimmillään 32 tuulivoimalaitosta. Hankealueen koko on noin 1900 ha.

31.8.2014

3 Kasvillisuus

3.1 Lähtöaineisto ja menetelmät

Lähtötietoja hankealueen kasvillisuudesta on kerätty mm. ympäristöhallinnon Hertta eliölajit – tietojärjestelmästä sekä tarkastelemalla hankealueiden topografiaa ja muita ominaisuuksia peruskarttojen sekä ilmakuvien avulla.

Hankealueella esiintyviä luontotyyppejä kartoitettiin parhaan kasvukauden aikaan keväällä ja kesällä 2013. Kartoituspäivät olivat 20.5., 21.5., 9.6., 10.6., ja 11.6. Taustatietoon sekä kartta- ja ilmakuvatarkasteluihin perustuen inventoinnit kohdennettiin ennalta valituille, mahdollisesti erityisiä luontoarvoja sisältäville alueille (mm. varttuneemman metsän alueet, kalliot, purot ja vähäpuustoiset suot) sekä tuulivoimaloiden alustaville rakennuspaikoille.

Inventointeihin käytettiin noin 40 tuntia. Maastoinventoinneissa keskityttiin paikantamaan seuraavat luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävät kohteet:

- Luonnonsuojelulain suojeltavat luontotyypit (LSL 29 §)
- Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt (Metsäl 10 §)
- Vesilain mukaiset luontotyypit (VesiL 11§)
- Erityisesti suojeltavien lajien esiintymät (LSL 47 § / LSA 21 §)
- Muut arvokkaan lajiston esiintymät (uhanalaiset ja alueellisesti merkittävät)
- Alueellisesti ja paikallisesti edustavat luontokohteet (mm. perinneympäristöjen luontotyypit, vanhan puuston kohteet, geologisesti arvokkaat muodostumat, luonnontilaiset metsiköt ja ojittamattomat suoalueet)
- Luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen mukaisesti arvokkaimmat luontokohteet
- Linnuston ja riistalajien kannalta arvokkaat elinympäristöt

Kasvillisuuden ja luontotyyppien inventointien perusteella kirjattiin alueiden kasvillisuuden yleispiirteinen kuvaus kuten mm. rakentamisalueiden metsien kasvupaikkatyyppit ja niiden käsittelyaste. Kasvilajistoa kuvattiin tarkemmin luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävämpien kohteiden, kuten luonnontilaisten soiden tai lehtojen osalta.

Luontotyyppi-inventoinneista vastasi FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:stä biologi Paavo Sallinen.

3.2 Luontokohteiden arvottaminen ja arvottamiskriteerit

Arvoluokitus pohjautuu seuraavaan jaotukseen (Söderman 2003): 1) kansainvälisesti arvokkaat kohteet, 2) kansallisesti arvokkaat kohteet, 3) maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaat kohteet, 4) paikallisesti arvokkaat kohteet sekä 5) muut luonnonsuojelullisesti arvokkaat kohteet. Vesilain luontotyypit arvotetaan tapauskohtaisesti.

Metsien luonnontilaisuutta arvioitaessa huomioidaan metsän metsähoidollinen tila, lahoppuujatkuvuus ja lahoppuun määrä sekä elävän puuston rakenne ja puulajisuhteet.

1. **Kansainvälisesti arvokkaat kohteet.** Tähän ryhmään kuuluvat Natura 2000 – verkoston alueet, Ramsar -alueet ja kansainvälisesti merkittävät kosteikot ja lintualueet (IBA -alueet).

31.8.2014

2. **Kansallisesti arvokkaat kohteet.** Kansallisesti arvokkaisiin kohteisiin kuuluvat kansallispuistot, luonnonpuistot, suojeluohjelmien kohteet, erämaa-alueet, koskiensuojelulain mukaiset vesistöt, valtakunnallisten suojeluohjelmien kriteerit täyttävät kohteet, kansallisesti tärkeät lintuvesialueet (FINIBA -alueet), kohteet, joilla on luonnonsuojelulain luontotyyppejä (LSL 29§), äärimmäisen ja erittäin uhanalaisten sekä vaarantuneiden lajien esiintymispaikat, erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikat ja muut arvokkaat luonnonsuojelualueet. Lisäksi kansallisesti arvokkaisiin kohteisiin kuuluvat valtakunnallisesti arvokkaat perinnemaisemat ja kulttuurimaisemat.
3. **Maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaat kohteet.** Tähän ryhmään kuuluvat valtakunnallisissa suojeluohjelmissa maakunnallisesti arvokkaiksi luokitellut kohteet, seutu- ja maakuntakaavan suojelualuevaraukset, alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymispaikat ja maakunnallisesti/seudullisesti merkittävät muut luontokohteet.
4. **Paikallisesti arvokkaat kohteet.** Paikallisesti arvokkaisiin kohteisiin kuuluvat kohteet, joilla on metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä (MeL 10§), yleis- ja asemakaavojen suojeluvaraukset, paikallisesti uhanalaisten ja harvinaisten lajien esiintymispaikat sekä muut paikallisesti harvinaiset ja edustavat luontokohteet.
5. **Muut luonnonsuojelullisesti arvokkaat kohteet.** Kohteet, jotka eivät ole edellä mainituissa luokissa mutta, jotka ovat luonnon monimuotoisuuden säilymisen kannalta tärkeitä, esimerkiksi suuret yhtenäiset tavanomaisen luonnon alueet ja ekologiset käytävät. Lisäksi tähän luokkaan kuuluvat luonnonmuistomerkit.

3.3 Kasvillisuuden nykytilanne

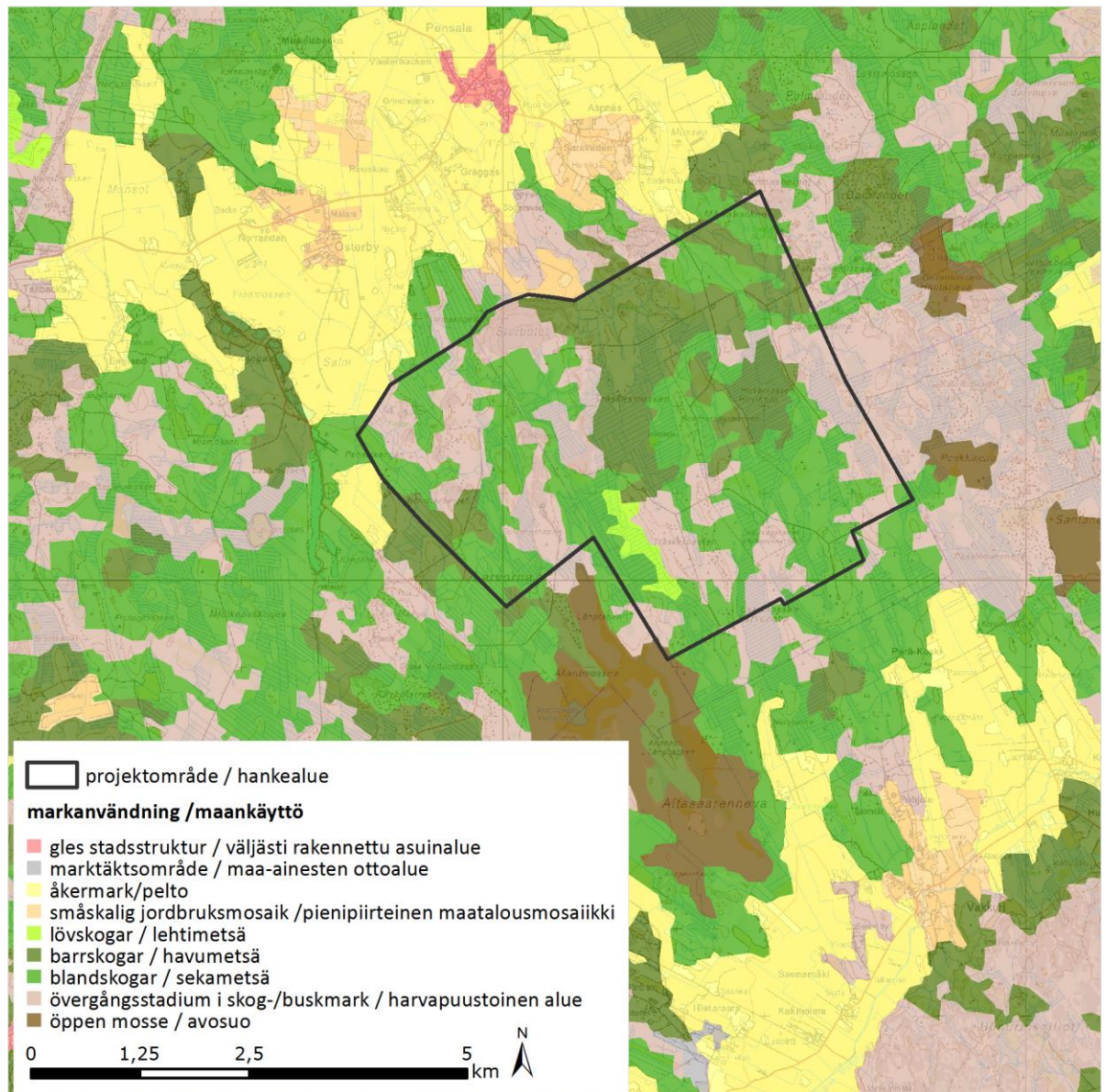
3.3.1 Kasvillisuuden yleiskuvaus

Hankealue koostuu suurimmaksi osaksi erivaiheisista havupuuvaltaisista talousmetsistä, mäntyä kasvavista kallioalueista sekä ojitetuista, talousmetsäksi muunnetuista soista. Vanhaa puustoa on hyvin vähän.

Taulukko 1. Hankealueen maankäyttö (Corine 2006).

Markanvändning / maankäyttö	ha
åkermark / pelto	0,32
småskalig jordbruksmosaik / pienimuotoinen maatalousmosaiikki	1,0
lövskog / lehtimetsä	32
barrskog / havumetsä	460
blandskog / sekametsä	830
övergångsstadium i skog-/buskmark / harvapuustoinen alue	572
öppen mosse / avosuo	1,3
tillsammans/yhteensä	1900

31.8.2014

Kuva 2. Maankäyttö hankealueella ja sen läheisyydessä Corine (2006).

3.3.2 Storbötetins tuulivoimapuistoalueen luontotyypit ja kasvillisuus.

Hankealueella on menneisyydessä ollut enemmän suoympäristöä, joka sittemmin on ojittamalla pyritty muuttamaan talousmetsäksi. Suurin tällainen alue on hankealueen keskiosassa sijaitseva Träskesmossen. Toinen suurehko ojitettu vanha suopohja on Hirvamossen, joka on nykytilassaan ojien halkoma talousmännikkö. Samoin ojitettuja ovat hankealueen pienemmät entiset suot, kuten Lilla Hirvane, Suckholmsmossen ja Hällrapan.

31.8.2014

Kuva 3. Hankealueen keskiosaa hallitseva Träskesmossen on lähes kauttaaltaan ojitettu.

Hankealueen länsipuoliskolla on useita vähäpuustoisia kallioalueita. Suurin näistä on hankealueen pohjoisosassa sijaitseva Storbötet. Siitä etelään ja lounaaseen sijaitsee pienempiä kallioalueita kuten Björnstenberget ja Fulberget. Nämä yhdessä muodostavat melko laajan kallioalueiden kokonaisuuden. Lisäksi Storbötetin kallioista koilliseen, osittain hankealueen puolelle sijoittuu Lillbötetin männikköinen kallioalue. Hankealueen kaakkoispuolella, Träskesbackenin alueella on kivikkoisia mäkiä, joilta puusto on poistettu lähimenneisyydessä. Paikoitellen kivikot muistuttavat pirunpeltoa.

Hankealueen metsät koostuvat pääasiassa tasapuustoisesta taloushavumetsästä. Vanhaa tai lahoavaa puustoa on erittäin vähän. Metsät ovat lähes kaikkialla joko männikköjä tai kuusikkoja. Lehtipuista hankealueella esiintyy jonkin verran koivuja ja vähän haapoja, mutta havu-lehti-sekametsää on vähän. Hankealueen länsiosassa esiintyy pääasiassa kuivaa mäntykangasta. Itäpuoliskolla taas kuusen osuus on suurempi, puusto on keskimäärin nuorempaa ja tiheämpää ja hakkuuaukeita on enemmän.

Avovesialueita hankealueella ovat vain Träskesmossenilla sijaitseva suolampi sekä hankealueen pohjoisosassa tienvarressa sijaitseva pieni lampi. Lisäksi vettä on kertynyt kahteen ihmisen kaivuutoiminnasta syntyneeseen pienikokoiseen kuoppaan.

31.8.2014

Kuva 4. Hankealueen länsiosalle tyypillistä kallioaluetta.

Kuva 5. Hankealueen kaakkoisosassa on kivikkoisia, paikoitellen pirunpeltoa muistuttavia mäkiä.

31.8.2014

Kuva 6. Hankealueen länsiosille tyypillistä mäntykangasta.

Kuva 7. Nuorta männikköä Träskesmossenista itään, metsästysmajan pohjoispuolella.

31.8.2014

Kuva 8. Varttuneempi kuusikko hankealueen keskiosassa.

Kuva 9. Nuorta männikköä hankealueen itäisimmässä osassa.

31.8.2014

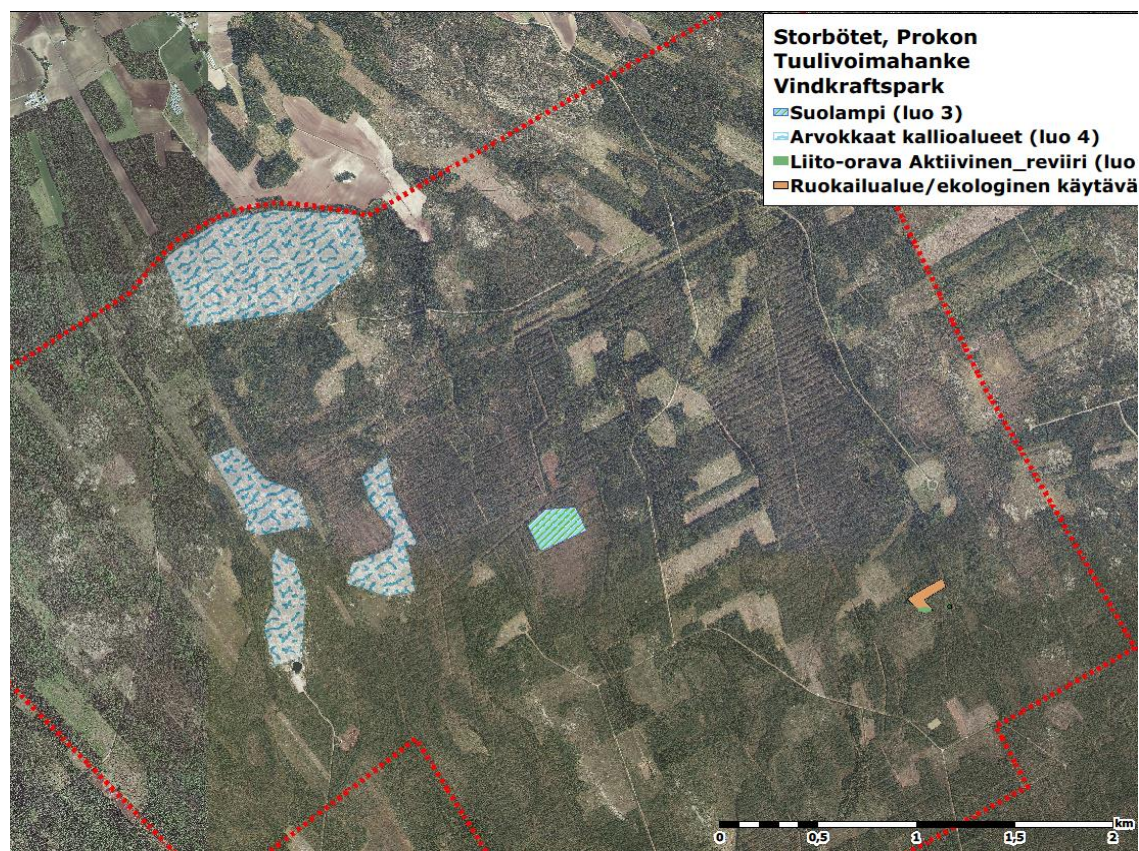

Kuva 10. Pieni lampi tien varressa hankealueen koillisosassa.

3.3.3 Arvokkaat luontotyypit

Hankealueella on vähän suojeluarvoisia luontotyyppejä. Träskesmossenin keskellä sijaitseva luonnonvaraisen kaltainen suolampi on vesiensuojelulain 11§ mukainen alle 1 ha lampi. Tämän lisäksi hankealueen pohjois- ja länsipuolen karut kallioalueet ovat vähäpuustoisilta osiltaan metsälain 10§ mukaisesti arvokkaita alueita.

31.8.2014

Kuva 11. Luontoarvotetut kohteet hankealueella.

Vesistöt

Hankealueen keskiosassa, Träskesmosseilla sijaitsee alle 1 ha kokoinen suolampi. Lammen luonnontilan vaarantaminen on vesilain 11 § mukaisesti kiellettyä. Arvoluokka 3.

31.8.2014

Kuva 12. Träskesmossenin suolampi (arvoluokka 3).

Kallioalueet

Metsälain 10 § mukaisesti karukkokankaita puuntuotannollisesti vähäpuustoisemmat kalliot, kivikot ja louhikot, joiden ominaispiirre on harvahko puusto, luetaan "monimuotoisuudeltaan erityisen tärkeiksi elinympäristöiksi". Hankealueen pohjoisosan ja länsipuoliskon kallioalueet täyttävät tämän määritelmän vähäpuustoisilta osiltaan. Osalla kallioalueita ja alueiden välissä puuston määrä kuitenkin ylittää karukkokankaiden määrän, eivätkä ne näin ollen ole metsälain mukaisesti suojeltavia. Hankealueen kallioalueet muodostavat kuitenkin toistensa yhteydessä monimuotoisuuden kannalta merkittävän kokonaisuuden, minkä vuoksi laajempi kallioalueiden kokonaisuus on tässä raportissa luokitettu arvoluokkaan 4.